

MARŨA MA PAŨLŨ KŨRĨ TITO

¹ Nĩ niři Paülũ, ndungata ya Ngai na mütümwo wa Jesü Kristü. Ndümítwo níguo andü arĩa athure nĩ Ngai mongererwo wítikio na ümenyo wa kúmenya ūhoro-űrĩa-wa-ma ũrĩa ûtwaranîte na ūhoro wa kwiyamürĩra Ngai,

² na níguo wítikio na ümenyo iria irĩ na kñífgírfiro kĩa muoyo wa tene na tene, iria Ngai ũrĩa ûtaheenanagia eeranîire o kuuma kłambírĩria.

³ Narño ihinda ríake rírĩa ríagírfire ríakinya, níaguûranîirie kiugo gíake kírĩa ndehokeirwo ndíkíhunjagie kûringana na ũrĩa njathítwo nĩ Ngai Mûhonokia witü,

⁴ Ndírakwandíkira marũa maya wee Tito, o wee mûriü wakwa kúna thíiní wa wítikio ũrĩa tûgwatanîire nawe:

Wega na thayü kuuma kûrĩ Ngai Ithe na kûrĩ Kristü Jesü Mûhonokia witü, irogĩa nawe.

Wíra wa Tito arĩ Kirete

⁵ Atírîrî Tito, gítumi kírĩa gíatûmire ngütige kúu Kirete nĩ atí ūthondeke mañndü marĩa mataaríkîte na ūthuure athuuri thíiní wa o itüüra, o ta ũrĩa ndakwîrire.

⁶ Mûthuuri wa kanitha aagírîirwo akorwo atarî na ūcuuke, na akorwo arî mûthuuri wa mütumia o ūmwe tu, na arî mündü ūrî na ciana

ciūtīkītie na itarī kaündū ingīcuukīrwo nī ūndū wa ūmaramari kana kwaga gwathīka.

⁷ Kuona atī mürori wa maündū ma kanitha nīmwīhokere wīra wa Ngai, no nginya akorwo atarī na ūcuuke, na ndagakorwo arī mündū wa kwīgūmīra, kana wa kūhiūha kūrakara, kana arī mūnyui wa njoohi, kana wa kūhūthīra hinya o na mbaara, kana mündū wa gūkorokera indo na njīra ūrīa ūtagīriire.

⁸ Nī kaba akorwo arī mündū ūūi gūtugana, na wendete maündū marīa mega, na ūhotete kwīgīrīrīria merirīria ma mwīrī, na arī mūrūngīrīru ngoro, na arī mūthingu, o na mündū ūmenyagīrīra mītugo yake.

⁹ Ningī no nginya arūmagie ūhoro ūrīa wa kwīhokeka, o ta ūrīa ūrutanītwo, nīguo ahotage kūumīrīria arīa angī na ūrutani ūrīa mwagīrīru, na ahotage kūregana na arīa maūkararagia.

¹⁰ Nīgūkorwo nī kūrī andū aingī aremi, andū a mīario ya tūhū na aheenania, na makīria arīa a thiritū ya arīa maruaga.

¹¹ Andū acio no nginya makirio, tondū nīmarathūkia mīciī mīngī nīkūrutanaga maündū marīa mataagīriire kūrutana, na mekaga ūguo nīgeetha monage mbeeca iria itamagīriire.

¹² O na mūnabii ūmwe wao nīoigīte atīrī, “Andū a Kirete matūrāga maheenanagia hīndī ciothe, na mahaana ta nyamū njūru, na nī igūūta ngoroku.”

¹³ Ūira ūcio nī wā ma. Nī ūndū ūcio-riī, makaanagie ūgwatīirie, nīgeetha mehaande wega ūhoro-inī wa gwītīkia,

¹⁴ na nīguo matikarūmbūyagie ng'ano cia Ayahudi kana mawatho ma andū arīa mareganaga na ūhoro-ūrīa-wa-ma.

¹⁵ Kūrī andū arīa marī meciiria matheru, maündū mothe nī matheru, no kūrī andū arīa marī na meciiria mathūku na matefīkītie-rī, gūtirī ūndū mūtheru. Ti-itherū, meciiria mao na thamiri ciao nī thūku.

¹⁶ Kuuga nīmoigaga atī nīmooī Ngai, no nīmamūkaanaga na ciīko ciao. Nī andū imaramari, na matiathīkaga, na gūtirī ūndū o na ūmwe mwega mangīka.

2

Maündū Marīa Mabataire Kūrutwo Ikundi Itiganīte

¹ No wee-rī, no nginya ūrutanage maündū marīa maringaine na ūrutani ūrīa mwagīrīru.

² Rutaga athuuri arīa akūrū maikarage matarī arīu, na marī a gūtīka, na a kwīgirīrīria merirīria ma mwīrī, na marī arūmu ūhoro-inī wa gwītīkia, na makoragwo marī na wendani o na ūkirīrīria.

³ O nao atumia arīa akūrū marutage gūikaraga na mīkarīre ya ūtheru, na matigatuīke a gūcambania o na kana mamenyere kūnyuuaga ndibei nyingī matuīke ta ngombo ciayo, no nī matuīke a kūrutanaga maündū marīa mega,

⁴ nīgeetha mahote kūruta atumia arīa ethī kwenda athuuri ao na ciana ciao,

⁵ na matuīke a kwīgirīrīria merirīria ma mwīrī, na atheru, na mehang'agie na wīra o wa kwao mūciī, na matuīke atugi, na

maathīkagīre athuuri ao, nīgeetha gūtikanagīe mūndū ūngīcambia kiugo kīa Ngai.

⁶ O ta ūguo-rī, ūmagīrīria aanake, na ūmataarage matuīke a kwīgīrīria merirīria ma mwīrī.

⁷ Maūndū-inī mothe, tuīka kīonereria gīa gwīkaga wega maūndū-inī mothe. Rīrīa ūkūrutana onanagia ūrūngīrīru, na ūtarī na itherū,

⁸ o na waragie ciugo iria ciagīrīire, itangīrutīka mahītia, nīgeetha arīa matūkararagia maconorithio tondū wa kwaga ūndū mūñru mangīaria igūrū riitū.

⁹ Taaraga ngombo atī ciathīkagīre aathani a cio maūndū-inī mothe, na igeragie kūmakenia, no itigacookanagīrie nao,

¹⁰ na itikamaiyage indo ciao, no cionanagie atī no ciīhokwo kūna, nīguo itūmage ūrutani wa ūhoro wa Ngai Mūhonokia witū wendekage maūndū-inī mothe.

¹¹ Nī ūndū wega wa Ngai ūrīa ūrehaga ūhonokio nīñguūranīrio kūrī andū othe.

¹² Wega ūcio wa Ngai nīguo ūtūrutaga kūregana na maūndū marīa matarī ma kwīyamūrīra Ngai, na merirīria mooru ma gūkū thī, na gūtūura twīgīrīrīrie merirīria ma mwīrī, na gūtūura na mītūürīre ya ūngai na mīrūngīrīru na ya kwīyamūrīra Ngai mahinda-inī maya tūrī,

¹³ o tūgīetagīrīra kīrīgīrīro kīrīa kīrī na kīrathimo, hīndī ūrīa gūkaaguūranīrio riiri wa Jesū Kristū, ūrīa arī Ngai witū mūnene na Mūhonokia.

14 Nake nīwe werutire nī ūndū witū, nīguo atūkūure waganu-inī wothe, na atherie andū matuīke ake kīumbe, arīa marī na kīyo gīa gwīkaga maūndū mega.

15 Rīu-rī, maūndū macio nīmo wagīrīirwo nīkūrutanaga. Ümanagīrīria na ūkaananagie wī na wathani wothe. Ndūkanareke mūndū o na ūrīkū akūire.

3

Gwīka ūrīa Kwagīrīire

1 Ririkanagia andū acio atī maathīkagīre anene na arīa maathanaga, na matuīke aathīki, na makoragwo mehaarīirie kūruta wīra wothe mwega,

2 ningī matikae gūcambia mūndū o na ūrīkū, no makorwo marī a thayū na acaayanīri, na monanagie mītugo ya ūhooreri harī andū othe.

3 Nī ūndū hīndī ūmwe-rī, o na ithuī twari akīigu, na tūtiathīkaga, na tūkaheenekaga; twari ngombo cia merirīria ma mīthembā yothe o na ikeno ciithe. Twatūrīraga tūrī na rūmena na ūiru, tūgathūrīragwo o na tūgathūranaga mūndū na ūrīa ūngī.

4 No hīndī ūrīa ūtugi wa Ngai Mūhonokia witū na wendo ūrīa atwendete naguo ciaguūranīrio-rī,

5 nīatūhonokirie, na ti ūndū wa maūndū ma ūthingu marīa twekīte, no nī ūndū wa tha ciake. Agītūhonokia na ūndū wa gūtūtheria, agītūciara rīngī na agītwerūhia na ūndū wa Roho Mūtheru,

6 ūrĩa aatūitřirřie na ūtaana nĩ ūndū wa Jesũ Kristū Mūhonokia witū,

7 nīgeetha twatuuo athingu nĩ ūndū wa wega wake, tūtuķe agai a muoyo wa tene na tene kūringana na ūrĩa tūtūire twřigřirřie.

8 Úhoro ūcio nĩ wa kwřihokeka. Na ngükíenda waragie maündū maya ūgwatřirřie, nīgeetha andū arĩa mehokete Ngai memenyerie kwřrutřira na křyo gwřkaga maündū mega. Maündū maya nĩ magřirřu kūna, na nĩ marĩ uumithio harĩ mündū o wothe.

9 No rřirř, eheragřra ngarari cia ūrimū, na ūhoro wa gřukinyřra njiarwa, na gřukararania, na mbaara cia ūhoro wa watho, tondū maündū macio matirř uumithio, na nĩ ma třuhř.

10 Mündū ūrĩa ūtřmaga křgře na nyamřkanorř, mřkaanagie riita rřia mbere, na rřia keerř. Thuutha wa ūguo, regana nake.

11 Wagřirřirwo nřkřmenya atři mündū ta ūcio nĩ mwaganu na nĩ mwřhia; nake we mwene nřetuřřire ciira.

Maündū ma Mřthia

12 Ndaarřkia gřtřuma Aritema kana Tukiko křřwe, geria ūrĩa ūngřhota ūřke křři nři gřkř Nikopoli, tondū nřkuo nduřte gřikara ihinda rřia heho.

13 Ika ūrĩa wothe ūngřhota ūteithie Zena ūrĩa wakiri, na Apolo rřrřia marřkorwo marř rřugendo-inř, na wone atři marř na indo ciothe iria mabatarřtio nřcio.

14 Nao andū aitři nřmemenyerie křrutaga mawřira marřa mega, nřguo mateithagřirřie

mabataro-inĩ ma o mûthenya nîguo matigatûûre
mûtûûrîre ûtarî na uumithio.

¹⁵ Andû arĩa othe tûrî nao nîmamûgeithia.
Geithia andû arĩa othe matwendete thîinî wa
wîtîkio.

Wega wa Ngai ūrogîa na inyuî inyuothê.

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingüre Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingüre (Bible) of Kenya

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Wĩra ūyū ūheanītwo na ūndū wa rũtha rwa biacara rwa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ūngienda kuona kobi ya rũtha rũrū rwa biacara, rora rũrenda-ini rwa: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>, kana ūtūme marūa kūri: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® nĩ mūhūri wa biacara wandikithiò nĩ Biblica, Inc., kūhūthīra mūhūri wa biacara wa Biblica® kūbataraga marūa ma gwitikirio kuuma kūri Biblica, Inc. Kuumana na rũtha rwa biacara rwa CC BY-SA, no ūkobie kana ūtambie wĩra ūyū ūtarī mūgarüre, īndī ndūkagarüre ruri rwa biacara rwa Biblica®. Ūngigarüra kana ūkobie wĩra ūyū, na tondū wa ūguo ūtuķe nĩ wĩra mwerū uumanīte na ūcio-rī, no nginya weheria mūhūri wa biacara wa Biblica®. Wĩra-ini ūcio mwerū no nginya wonanie nĩ maündū marūk ūgarūnīte, na ūtarīrie wĩra-ini ūcio ta ūū: “Wĩra wa kīhumo warī wa Biblica, Inc. na ūheanītwo tūhū ng’enda-ini cia www.biblica.com na open.bible.”

Kimenyitha kia Mwene-wĩra no nginya kīandikwo iratathi rĩa kīongo kĩa wĩra kana rĩa ūhoro wa Mwene-wĩra ta ūū:

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingüre™

Kimenyithia kĩa Mwene-wĩra © 2013 nĩ Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” nĩ mūhūri wa biacara wandikithiò wabici-ini ya United States Patent and Trademark Office nĩ Biblica, Inc. Ūhūthīrtwo na rũtha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

No nginya wītikīrie wĩra ūcio mwerū ūgarūnīte ūheanwo na ūndū wa rũtha rwa biacara rūu rwa CC BY-SA.

Ūngienda kūmenyithia Biblica, Inc. ūhoro wīgīi ūtaūri waku wa wĩra ūyū-rī, twandikīre rũrenda-ini rwa: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this

license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Kiugo Githeru Kīa Ngai Kīhingūre™

Kimenyithia kīa Mwene-wīra © 2013 nī Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

"Biblica" nī mūhūri wa biacara wandikithītio wabici-inī ya United States Patent and Trademark Office nī Biblica, Inc. Úhūthīrītwo na rūtha.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 7 May 2025
fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63